

МАЙСТОРСКИ КЛАС ПО КИТАРА НА ПЕТЪР КОЙЧЕВ В СУ „ЛЮБЕН КАРАВЕЛОВ“ – ПЛОВДИВ

Живко Тодоров Каратабанов

докторант по „Музикознание“ в катедра „Музика“,

ПУ „Паисий Хилендарски“

Резюме: На 18.04.2022 г. в концертна зала на СУ „Любен Каравелов“ – Пловдив се състоя майсторски клас по китара с лектор гл. ас. д-р Петър Койчев, преподавател по електрическа китара в Академията за Музикално Танцово и Изобразително Изкуство „проф. Асен Диамандиев“ – Пловдив. В него взеха участие ученици от класа по китара на Петко Кочев, преподавател в СУ „Любен Каравелов“.

Настоящата рецензия описва провеждането на майсторския клас, който протече под формата на открит урок на тема „Акорди за китара в поп и джаз музиката“. Темата засегна проблеми свързани с джаз и поп изпълнителската практика и се радваше на голям интерес за участниците в майсторския клас. Изложени бяха важни теоретични аспекти от системата за изучаване на акорди при китарата „CAGED“. Също така бяха разгледани ладовете образуващи се от диатониката на мажорната скала, акордовете тризвучия и четиризвучия образуващи се от основните им степени. Койчев представи пред аудиторията принципите за свирене в една от най-разпространените хармонични прогресии в джазовата музика - 12 тактовата блус схема.

Майсторските класове са утвърдена форма на обучение, която има широко приложение в китарната практика. Те представляват съвременен, творчески процес в обучението по музика, както и модел за изграждане на диалога учител – ученик. След участие в майсторски класове практиката показва по-висок интерес на участниците да усъвършенстват и развиват своите творчески способности и технически умения. Съвместното музициране е една добра възможност за общуване между музикантите и споделяне на опит помежду им.

Майсторския клас „Акорди за китара в поп и джаз музиката“ се проведе в обновената и напълно модернизирана концертна зала в СУ „Любен Каравелов“ - Пловдив.

СУ „Любен Каравелов“ е утвърдено като училище със специализирани музикални паралелки за изучаване на: народно пеене, поп и джаз пеене, народни и класически музикални инструменти. Последните години училището залага STEAM обучение, Google Workspace, иновации с виртуална и добавена реалност, които намират широко приложение в обучението по музика, също така модернизира и обнови своята материална база. Училището се стреми чрез високо квалифицирани педагози да формира трайни знания и личностни умения за активно взаимодействие със социалната среда.

Гл. ас. д-р Петър Койчев е роден в гр. Пловдив, завършва бакалавър в ПУ „Паисий Хилендарски“ и магистратура в АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ в гр. Пловдив. Защитава докторска дисертация на тема „Импровизацията за китара в модерния джаз“ в ПУ „Паисий Хилендарски“ - 2019 г. Специализира джаз китара в

музикалната консерватория „Giuseppe Tartini“ в Триест, Италия. Участник е в различни джаз, етно, поп, рок проекти, както и в продукции на Държавна Опера Пловдив, Държавна Опера Стара Загора, Симфоничен Оркестър Пазарджик, Симфоничен Оркестър Сливен, камерен оркестър „Дианополис“ и др. Свирил е на голяма част от музикалните фестивали в страната.

Майсторският клас премина под формата на открит урок. Петър Койчев изпълни няколко джазови пиеси. След всяко изпълнение той обясняваше и разискваше с участниците различни подходи за акомпанимент, които са характерни за стила и епохата да дадената пиеса. Присъстваха ученици от класа на преподавателя Петко Кочев.

В самото начало Петър Койчев изпълни композицията “Bossa Dorado” по музика на Dorado Schmitt. Публиката имаше възможността да чуе джазовата пиеса, изсвирена стилно, с лекота и професионализъм. Майсторският клас продължи, като Койчев изложи пред аудиторията един от най-популярните методи за изучаване на акорди при китарата – CAGED системата. Този метод се базира на акордови форми, които са разположени на първа позиция на грифа и включват свободни струни в строежа си. *„Това са акордите до мажор, ла мажор, сол мажор, ми мажор, ре мажор, до минор, ла минор, сол минор, ми минор и ре минор. Името на метода CAGED произлиза от буквените означения на петте мажорни акорда. Системата се използва главно в поп и рок музиката, като намира приложение и в джаза.“* (Койчев, П., 2021, с. 58).

Освен тризвучията бяха разгледани и четиризвучия. *„CAGED системата е приложима и за четиризвучия. При тази система четиризвучията се строят на базата на пръстовките на тризвучията чрез добавен допълнителен тон - секста или септима.“* (Койчев, П., 2021, с. 62). Койчев обстойно обясни и демонстрира как чрез преместването на основните акордови форми нагоре по грифа се образуват минорни и мажорни тризвучия с баре. Беше нагледно разяснено и как се формира строежа на четиризвучията, чрез добавяне на допълнителни тонове към пръстовките на тризвучията.

Петър Койчев обясни и принципите за свирене в една от най-разпространените прогресии в джазовата и популярна музика – 12 тактовия блус. Сподели, че броят на джазовите композиции написани в хармоничната блус схема е огромен и варира в различни модификации. Поради тази причина е необходимо джаз музикантите много добре да усвоят блус прогресията и да могат да импровизират свободно в нея, във всички тоналности. Изключително често се срещат блус мелодични елементи във всички стилове на джаза, също така в поп и рок музиката. Разгледана беше блус скалата, като някой от участниците я научиха в различни тоналности.

Демонстрирани бяха и седемте лада произлизащи от диатониката на мажорната скала, тризвучията и четиризвучията образуващи се от основните им степени. Показването и изсвирването на различни пръстови форми на ладовете и акордите произлизащи от мажорната скала даде възможност на присъстващите да разберат функционалността на диатониката на мажора.

Койчев поработи поотделно с участници от майсторския клас като към всеки от тях приложи индивидуален подход. Учениците упражниха различни по сложност поп и джаз акорди. След обстойното представяне на акордите от системата CAGED Койчев, заедно с някои от участниците в майсторския клас, изпълниха дванадесет тактова блус прогресия в няколко различни тоналности. Също така работиха върху пиеси свързани с бъдещите им творчески търсения: “Wonderful Tonight”, музика Eric Clapton и “Sunny”, музика Bobby Hebb. Учениците разбраха как могат да бъдат изсвирени хармоничните

прогресии на пиесите по няколко различни начина и да използват акорди, разположени на няколко различни позиции.

Урокът, изпълнен с енергия и емоции се радваше на огромен интерес от страна на присъстващите китаристи. Те задаваха своите въпроси и намираха техните отговори веднага. Майсторският клас завърши с изпълнение на пиесата “Isn’t She Lovely”, музика Stevie Wonder, като Койчев демонстрира високо ниво на поп и джаз музициране.

Срещата на учениците с опитен, млад и ерудиран преподавател несъмнено ще бъде стимул за бъдещите им творчески търсения и жаждата за нови знания у тях. Искам да изразя удовлетворението си от професионалната подготовка (педагогическа, методическа и специално-предметна) на гл. ас. д-р Петър Койчев, който проведе своя майсторски клас по китара, изпълвайки го със съдържание. По този начин той постави основите необходими за усвояване на някои ключови компетентности у учениците. Срещата се превърна в незабравимо преживяване от живота и творческото израстване на младите музиканти.

Използвана литература:

Койчев, П. (2021). Теоретични основи на импровизацията за китара в модерния джаз. АМГИИ „Проф. Асен Диамандиев“ – Пловдив, с. 58-62.